Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Justi aute[m] in per.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

Scđa eſt vtilitas virtuo-
ſe poſſeſſionis: de qua đr. In patientia ve
ſtra poſſidebitis aĩas veſtras. Grego. v.
mora. Qui patientiã in aduerſis tenet: in
ↄtra aduerſa oĩa fortis efficit. vñ ſibi eti
am ſeipm vincendo dominat᷑ iđ đr In pa
tientia veſtra poſſidebitis aĩas veſtras.
Quid eñ eſt animas poſſidere: niſi perfe
cte in omnibꝫ viuere: cũctiſq; mẽtis moti-
bus quaſi ex arce virtutis dñari: Grego. i
homel. Per patiẽtiam aĩas noſtras poſ-
ſidem⁹: quia dum nobiſmetipis domina-
ri diſcimus: hipm incipimus poſſidere qđ
ſumus: Idcirco aũt poſſeſſio aĩe in ꝟtu-
te patientie ponit᷑ q̃ radix omniũ cuſtoſq;
ꝟtutũ patiẽtia eſt.

Tertia eſt vtilitas copio-
ſe retributionis. q̃ dat᷑ ſatis intelligi ꝑ hoc
ꝙ đr: In patiẽtia veſtra poſſidebi. Hmõi
eñ poſſeſſio plena nõ eſt i hac vita: ſed ple
niſſima erit i patria. Vñ ꝛ Math. v. Be
ati q̃ ꝑſecutionẽ patiunt᷑ ꝓpter iuſticiã qm̃
ipoꝝ eſt regnũ celoꝝ. Et ſequit᷑. Gaudete
ꝛ exultate qm̃ merces veſtra copioſa eſt in
celis. Item hmõi copioſa retributio nota
ri põt per illud qđ dicit᷑. Et capill⁹ de ca-
pite veſtro nõ peribit. Beda. Capillus de
capite diſcipuloꝝ domini nõ ꝑibit. q: non
ſolũ fortia facta vel dicta eoꝝ ſed ꝛ tenuiſ
ſima cogitatio q̃ vicꝫ de corde quaſi capil
lus de cerebro exit digna mercede donabi
tur. Hec ille. Hec ḡ ſuꝑ dicta ↄſideremus
ꝛ nõ timeam⁹ huius tempoꝛal' vite aduer
ſa ſed patient᷑ feramus vt ad gloriam ve-
re patientie repromiſſam ꝑuenire merea-
mur Amen.

Sermo de pluribꝫ martyribꝫ

IVſti autẽ in
ꝑpetuũ viuẽt. Sap. v. Mirã
da dei nr̃i bonitas q̃ pro modi
co labore vite ꝑſentis ꝑ paucis ꝛ modicis
operibꝫ iuſticie tribuit vitã eternã. Vitã
inq̃ glioſam. j. Pet. v. Deus oĩs gratie
vocauit nos in eternã gl'iam ſuã. O q̃ feli
ces igit᷑ ſunt q̃ iuſticiã ſectant᷑. quia tales i
ꝑpetuũ viuent. In ꝟbis aũt ꝓpoſitis tria
nob ꝓponunt᷑ ad laudẽ ſctoꝝ.

Primũ eſt ſanctoꝝ laudabilis ↄuerſa-
tio: q: iuſti

Secũdũ eſt ſue ↄuerſatõis deſiderabil'
remuneratio. q: viuẽt

Tertiũ eſt ſue remuneratiõis interminal-
bilis duratio. q: i ꝑpetuũ

PRimũ eſt ꝛc̃. q: iuſti. Eſt autẽ aĩe
iuſticia pricipaliter ex fide. vt deter
minat Paul⁹ Rom. iij. dicẽs. Iuſticia dei
eſt ꝑ fidem ieſu chr̃i ſuꝑ omnes q̃ credunt
in eũ. Ibidem. Iuſtificati gratis ꝑ grãm
ipius ꝛ ꝑ redemptionẽ q̃ eſt in chr̃o Ieſu
quẽ poſuit deus ꝓpiciatorem ꝑ fidẽ in ſan
guinẽ ipius ad oſtẽſionẽ iuſticie ſue. Sũt
aũt aut poſſunt eſſe tria in nob ꝑ fidẽ q̃ ne
ceſſaria ſunt vt ſit hõ iuſt⁹

Primũ eſt cordis ḡcioſa purgatio

Scđm ẽ purgati ꝟtuoſa exercitatio

Tertiũ ẽ exercitati vigoroſa affectio

Primũ eſt ꝛc̃. Per fidem
eñ purificat᷑ coꝛ humanuꝫ. Act. xv. Fide
purificãs corda eoꝝ. Hoc aũt Tho. j. ij. ꝓ
bat dicẽs. ꝙ motus liberiarbitrij requirit᷑
ad iuſtificationẽ impij ſm ꝙ mẽs hoĩs
mouet᷑ a deo. Deus aũt mouet aĩam ho
minis ↄuertẽdo eã ad ſeipum. Vñ dicit᷑ i
pſ. ſm aliã lr̃am. De⁹ tu ↄuertens viuifi
cabis nos. Ideo ad iuſtificationẽ requirit᷑
mot⁹ mẽtis q̃ ↄuertit᷑ in deũ. Prima aũt
ↄuerſio mẽtis in deũ fit ꝑ fidem. ſm illud
Heb. xj. Accedentẽ ad deũ opoꝛtet crede-
re quia eſt: ꝛ q: inq̃rentibꝫ ſe remunerator
ſit. Iđ mot⁹ fidei req̃rit᷑ ad iuſtificationẽ
impij. Hec Tho. Prouerb. xv. Per fidem
purgant᷑ peccata

Scđm eſt purgati cordis
ꝟtuoſa exercitatio. Nõ eñ ſufficeret ad iu-
ſticiã fides ſine operibꝫ. Iac. ij. Vis ſcire
o homo inanis q̃m fides ſine operibꝫ mor
tua eſt. Abraã pater noſter nõne ex opibꝫ
iuſtificat⁹ eſt offerẽs Iſaac filiũ ſuũ ſuꝑ
altare ꝛc̃. Debꝫ igit᷑ ẽẽ fides formata cha-
ritate q̃ inclinat ad opa bona iuſticie. He-
bre. xj. Sancti ꝑ fidẽ vicerũt regna: opati
ſunt iuſticiã

Tertiũ eſt cordis exercita
ti vigoroſa affectio. Nõ eñ eſt vere iuſtus
q̃ nõ eſt firm⁹ in amoꝛe iuſticie ꝛ affectõe

An

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſic q̄ a iuſticia nullo mō recedere velit ꝓpt̄ q̄cūq̃ incōmoda corꝑalia aut tēꝑalia. Et hec etiā fit ꝑ fidē. Vñ Heb. xj. Fide moyſes grādis effect⁹ negauit ſe eē filiū filie pharaonis: magis eligēs affligi cū ꝑplo dei q̄ tꝑalis pcti hr̄e iocūditatē. maiores diuitias exiſtimās theſauro egyptioꝝ improperiū chr̄i. Aſpiciebat eñ in remuneratiōem. De firmitate etiā iuſticie dr̄ Eccl. iiij. Vſq̃ ad morte certa ꝓ iuſticia. Et Matt. v. Btī q̄ ꝑſecutionē patiunt̄ ꝓpt̄ iuſticiā ꝛc. Nō pōt aūt aliq̄s ſic pati ꝓpt̄ iuſticiā niſi ꝑ fidē. Ro. v. Juſtificati ex fide pacē habeam⁹ ad deū ꝑ dñm nr̄m Jeſum chr̄m. ꝑ quē acceſſum habem⁹ ꝑ fidē in grām iſtā in q̄ ſtamus ꝛ gloriamur in ſpe filioꝝ dei nō ſolum autē ſed ꝛ gloriamur in tribulationibus.

SEcūdū ꝑncipale eſt ſue ꝯuerſatiōis ꝯſiderabil' remuneratio: q2 viuent. Ezech. xviij. Hic iuſt⁹ ē vita viuet: ait dominꝰ deus. Eſt aūt huiuſmōi vita beatorum habens tres conſiderationes deſiderabiliſſimas.

Primo ē vita inexplicabil'r delectabil'.
Scđo ē totalit̄ irreꝑhēſibil'.
Tertio ē inextimabil'r honorabil'.

Primo eſt vita inexplicabil'r delectabilis Tū rōne liberatōis ab oī errore: timore ꝛ dolore. Bonauē. in dial. Tūc erit de⁹ oīa in omnibꝫ cū a volūtate oīs dolor: a rōne omnis error: ꝛ a memoria oīs timor receſſerit. Tū rōne locatiōis. q2 loc⁹ illi⁹ vite ē ameniſſim⁹. Eccli. xliij. Altitudinis firmamentū pulcritudo ei⁹ eſt in viſiōe glie. Tū rōne viſiōis tā dānatoꝝ. q2 letabit̄ iuſtus cū viderit vindictā: vt dr̄ pſ. tā btōꝝ q̄bꝫ aſſociabit̄ ꝛ de q̄ꝝ glīa gaudebit. q̄ diuīoꝝ q̄ facie ad faciē videbit. j. Coꝛ. xiij. Videm⁹ nūc ꝑ ſpeculū ꝛ ī enigmate. tūc aūt facie ad faciē. Et. j. Jo. iij. Scim⁹ q̄m cū apparuerit ſimiles ei erim⁹: q̄m videbimus eū ſicuti eſt.

Scđo eſt vita totalit̄ irreꝑhēſibilis. ꝑ illā eñ vitā ꝯfirmati ſunt btī in amore dei. Et ſicut dicit Tho. j. ij. q. iiij. art. iiij. Voluntas videntis dei eſſentiā ex neceſſitate amat quicq̄d amat in ordine ad deū ꝛ hoc facit ſemꝑ voluntatē rectā. Hec ille. Nō poteſt vtiq̃ videri deus niſi corde mūdo ꝛ ſancto. Mat. v. Beati mūdo corde: q̄m ipſi deū videbunt.

Tertio eſt vita inextimabiliter honorabilis. Anſel. In futuro btūs ab omnibꝫ honorabit̄. Ptʒ hmōi honor ꝑcipue ex tribus. quia vicʒ beati ſunt amici ſummi regis. ſunt etiā familiares ꝛ domeſtici. ſunt inſuꝑ ei⁹ filij. Vide ī feſto oīm ſctōꝝ.

TErtiū eſt ſue remuneratōis interminabil' duratio: quia in ꝑpetuū. Gal. vj. Qui ſeminat in ſpū de ſpiritu metet vitam eternā. Hmōi aūt vita eterna q̄ ē etiā regnum celorum. haberi poteſt ꝑcipue tri plici iure

Primo iure legalis hereditatōis
Scđo ſpūalis cōmutatiōis.
Tertio victorial' adq̄ſitiōis

Primo iure legalis hereditatiōis:

q̄ueadmodū filij nati ex legitimo matrimonio. Et ſic debet̄ veris fidelibus q̄ ꝑ fidem charitate formatā ſunt filij dei. Gal. iij. Filij dei eſtis ꝑ fidem. Et Joan. j. Dedit eis ꝑtātem filios dei fieri his q̄ credunt in nomīe eius. Et Roma. viij. Qui ſpū dei agunt̄ hi filij dei ſunt. ſi aūt filij ꝛ heredes ꝛc. Sed nō ſi heres ſi dē dño ſuo n̄ ſuaret nec debita ſuitia redderet: hereditate ꝑuaret̄. Sic eſt de filijs dei adoptiuis. Matth. xxj. Auferet̄ a vobis regnū dei: ꝛ dabit̄ genti facienti fructus eius. i. oꝑa ꝛ ſuitia que ꝓ illo habendo requiruntur.

Secūdo iure ſpūalis commutatiōis

ſeu negociatiōis. Luc. xix. Negociamini dum venio. Pax habem⁹ dare. ſ. corpus ꝛ aīam ꝛ res temꝑales. ꝛ mltum accipe. ſ. regnū. De nullo habet̄ tā bonum forum. emit̄ eñ ſola volūtate. Greg. Regnū dei extimationē nō habet. tantū valet q̄ntum habes. Hec ille. Valet g̊ bonam volūtatē ſi nō adeſt oꝑandi facultas. Tūc eñ facis hō voluntatē patris celeſtis de q̄ dr̄ dñs Mat. vij. Nō oīs q̄ dicit mihi dñe dñe itrabit ī regnū celoꝝ. ſed q̄ facit voluntatē pr̄is mei q̄ in celis eſt ipe intrabit in regnū celoꝝ.

Tertio iure victorialis adq̄ſitiōis.

Apoc. ij. Vincēti dabo edere de ligno vite qđ eſt in paradiſo dei mei. Et ꝗ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Timo. ij. Qui certat in agone nõ coronabit niſi qui legitime certauerit. Ex triplici aũt victoria habet ius regni celoꝝ ſiue vite ꝑpetue. Primo ex victoria ↄtra temporales tribulatiões. Vñ Luc. vlt. Nõne oportuit pati chꝛm ⁊ ita intrare i gl'iam ſuam. Et Luc. xxij. Vos eſtis q̃ ꝑmãſiſtis mecũ in tentationibꝫ meis. Et ego diſpono vob ⁊c. i. eodem foro participes efficio Sed deficiũt de ſocietate q̃ nihil volũt pati. iõ nõ erũt ſocij in regno. Apoc. j.. Particeps ⁊ ſociꝰ in tribulatiõe ⁊ regno ⁊ patientia in chꝛo Jeſu. Scdo ex victoria cõtra ſpũales tentationes: ſm illud: Eſtote fortes in bello ⁊ pugnate cũ antiq̃ ſ̃pẽte. ⁊ accipietis regnũ eternũ. Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei ſedere mecũ in throno meo Talis eñ eſt bonꝰ miles chꝛi. Si ſ̃o diabolo ſuccũbat. efficit ſuus diaboli. iõ priuãdus regno chꝛi. Rom. vj. Neſcitis qm̃ cui obediſtis ſerui facti eſtis eiꝰ cui obediſtis. Tertio ex victoria ↄtra naturales inclinatiões aut etiã ↄſuetudinales. q̃ tamẽ etiã dici poſſunt naturales. quia iclinant ad modũ nature. q2 ſm phm li. de memoria ⁊ reminiſcẽtia. Conſuetudo eſt altera natura. Hec aũt victoria habet ꝑ penitentialẽ cõpunctõem: ꝑ quã habet ingreſſus in regnũ. Matt. vij. Intrate ꝑ anguſtam portam. Et Matth. iij. Pniam agite appropinquabit eñ regnũ celoꝝ. Item per ſ̃tualem humiliatiõem ꝑ quã homo vincit ſeipm ⁊ ꝓprium animũ. Ideo Luc. xij. Nolite timere puſillus grex. i. vos humiles. qm̃ cõplacuit patri veſtro dare vobis regnũ. Item per ſenſualem repreſſionem qua vicꝫ repmit inclinatio ſenſualitatis. ad aliquod viciũ. Ideo dicebat dominus Matth. xj. Regnum celorũ vim patit et violenti rapiunt illud. i. illi q̃ ſibiipſis violentiam faciũt. Iſtis itaq3 modis ꝑdictis glorioſi martyres adq̃ſierunt ius celeſtis hereditatis: que vita eterna dicit. de qua diximus in ſ̃bis ꝓpoſitis. quoniã iuſti in ꝑpetuum viuent. Satagamus igitur modis ꝑdictis adquirere regnum dei vt in iuſtoꝝ ſorte numerari ⁊ ad vitã eternã ꝑduci mereamur Amen

Sermones ſuper aliqua euangelia de cõmuni confeſſorum. Primo ſuper illud Hõ quidam nobilis abijt ⁊c. Luc. xix.

Negociamini dũ venio. Luc. xix. Tria precipue nos inducere debẽt ad negociandũ ꝓ noſtra ſalute. Primũ eſt ↄſideratõ vniuerſe ſubiecte creature. Om̃ vt ait Auguſ. ad eremitas. Ad nutũ dei ſol a via ſua nõ deuiat. nõ luna: nõ ſtelle. campi decorant floribꝫ: frondibꝫ criſpatur ſilua. In nemore citharizat auicula. irrõnabilia ⁊ inſenſibilia obediũt deo. ſolꝰ homo dei volũtati reſiſtit. ꝓ quo tñ ſolo dei voluntas omnia fecit. Scdm eſt occupatio mundane cure. Aug. li. de patiẽtia. Intueamur quanta in laboribꝫ ⁊ doloribus ſuſtineant mũdani pro rebꝫ q̃s vicioſe diligunt ⁊c. Multo igit magis nos negociari ⁊ laborare oportet ꝓ ſalute eterna. Tertium ẽ exhortatio ſacre ſcpture Joa. ix. Opamini dum dies eſt. venit eñ nox quãdo nemo poteſt opari. Et in verbis ꝓpoſitis. Negociamini dũ venio. Attende q2 dicit dũ venio: ⁊ dum dies eſt ꝑ quod itelligit tempus ꝑſentis vite. quod eſt tempꝰ merendi ſiue negociandi. Circa ꝑdicta aũt thematis verba tria ſunt nob atentiſſime ↄſideranda q̃ etiã in decurſu euãgelij tangunt

Primum eſt obligatiõis neceſſitas indiſpenſabilis

Scdm eſt tranſgreſſionis iniquitas inexcuſabilis.

Tertium eſt retributionis equitas ineuitabilis.

PRimũ ẽ obligatiõis neceſſitas inuiolabilis ſiue indiſpẽſabil. Heb. ij. Quõ nos effugiemꝰ ſi tantã neglexerimꝰ ſalutẽ. Et Deut. viij. Caue ne obliuiſcaris dñi dei tui ⁊ negligas mãdata eiꝰ. q2 vicꝫ mlta eſt obligatio. Declarat aũt hmõi obliuiõis neceſſitas i euãgelio: cũ dr. hõ q̃dam nobilis abijt ⁊c. ex tribꝫ ↄſiderãdis i ipo dño ꝑcipiẽte.

Primũ eſt ſublimitas glorioſe ↄditionis

Secũdũ eſt liberalitas gratioſe diſtributionis.

Tertium eſt auctoritas imperioſe iniunctionis.

Primũ eſt ſublimitas gl'ioſe ↄditionis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN